

Slutrapport av förstudie

Konstnärlig
fiberoptisk
testbädd
inom Fiber Optic Valley

1 september 2009 till 28 februari 2010

Projektledare: Gunilla Kindstrand

Kanske börjar det i rörelsen

*Kanske börjar det i rörelsen
Kanske när ett ensamt finger vidrör handen,
när handen nedtecknar sin mening
i en sträng av siffror,
när siffersträngen övergår i ljus,
ljuset i språk, språket i kod
Kanske när jorden lindas
in i mil och åter mil
av tunna, lysande artärer*

*Med talet, när det inte längre vet
om det är mänskligt eller matematiskt
Kanske i rörelsen
eller frånvaron av rörelse;
kanske när gripbarheten ersätter det ogripbara
Kanske börjar det med ljuset,
kanske har det varken början eller slut*

Det här är en dikt av Helena Granström, teoretisk fysiker, matematiker och poet.¹ Den är skriven inom ramen för den förstudie som redovisas i det här dokumentet.

Uppdraget har varit att undersöka hur förutsättningarna för konst och kultur kan utvecklas i en kraftfull fiberoptisk infrastruktur. Förstudien har också haft till uppgift att besvara frågan huruvida en konstnärlig testbädd bör inrättas i det innovations-system som Fiber Optic Valley (Sundsvall – Hudiksvall – Gävle) idag utgör.

Som Helena Granström beskriver i sin dikt, löper de fiberoptiska näten som en sorts artärer i samhället. Dessa artärer skapar helt nya villkor för vårt kulturskapande och vår interaktion med det kulturella utbudet. Helena Granströms texter låter också ana hur vår begreppsvärld påverkats av den digitala infrastrukturen och hur dess logik och metaforik expanderat till ett förhållningssätt till världen.

Hitills har den offentligt finansierade kultursektorn spelat mycket liten roll i diskussionen om den fiberoptiska utbyggnaden, trots att samhällsövergripande frågor om distribution, hållbarhet, miljö, demokratisk delaktighet, konstnärlig verkshöjd och inte minst kontraktet mellan konstnär och publik kommer att avgöras inom detta artärsystem.

I det följande redovisas förstudiens erfarenheter.

Hudiksvall, juni 2010
Gunilla Kindstrand

¹ Se t ex "Alltings mått", Ruin förlag, 2008 och "Osäkerhetsrelationen. En versroman" Ruin förlag, 2009.

Innehåll

Kanske börjar det i rörelsen	2
Fiber Optic Valley.....	4
Arbetsmodell.....	5
Varför fiber?.....	5
Bakgrund, omvärldsläge.....	6
Workshop Söråkers Folkets hus	7
Konst: Fibervävar på Hälsinglands museum	8
Lokalt och globalt i Lindefallet	9
Fiber och demokrati.....	9
Bibliotek och digitalitet.....	10
Kulturarvet	11
Innovativa möten: praktikring.....	11
Det offentliga rummet.....	12
Framtiden	13
Bilaga 1: Inbjudan till seminarium om distanssänd scenkonst	15
Bilaga 2: Deltagarlista seminarium 27 april.....	16
Bilaga 3: Inbjudan till kunskapsdag.....	17

Stiftelsen framtidens kultur 2010
Slutrapport av förstudie, Konstnärlig
fiberoptisk testbädd inom Fiber Optic Valley
Projektledare: Gunilla Kindstrand
Formgivning: Immix AB

Fiber Optic Valley

Projekt: Konstnärlig testbädd inom Fiber Optic Valley (förstudie)

Projektid: 1 september 2009 till 28 februari 2010

Projektägare: Fiber Optic Valley

Projektledare: Gunilla Kindstrand

Tekniskt ansvarig: Hans Eric Sandström, Fiber Optic Valley.

Projektfinansiärer

Stiftelsen framtidens kultur 450 000 kr. Riksteatern 300 000 kr.

Region Gävleborg 200 000 kr. Fiber Optic Valley: Teknisk kompetens.

Finansiärernas incitament

Region Gävleborg Fokus på den regionala nyttan i nya, och konstnärligt hållbara, distributionssätt för regional kultur, företrädesvis Folkteatern, i ett geografiskt vidsträckt län. Fiberoptik är redan idag en profil i regionen som via projektet kan växlas upp. Möjlighet till innovationsdriven tillväxt.

Stiftelsen framtidens kultur Projektet baseras på regional utveckling integrerad med konstnärlig förnyelse och framtidsfokus.

Riksteatern Genom tillgång till tekniks utveckling och teknisk anpassning som stimulerar Global/lokal konstnärlig processutveckling, global kommunikation i samband med processen. Ger möjlighet att utveckla konstens form och innehåll samt delaktigas möjlighet till ett fördjupat deltagande.

Fiber Optic Valley Tvärvetenskapligt forskningsarbete, profilering, utveckling av nya produkter och tjänster.

Fakta om Fiber Optic Valley

Fiber Optic Valley (FOV) verkar i en region som sträcker sig mellan Sundsvall i norr, via Hudiksvall längs Hälsingekusten till Gävle i söder.

Fiber Optic Valley är en mötesplats för systemleverantörer, operatörer, tjänsteutvecklare, innovatörer, forskare, användare och tilltänkta kunder. Verksamheten finansieras med offentliga medel från VINNOVA och från EU:s strukturfonder genom Region Gävleborg och NUTEK. FOV har ett tiotal anställda.

Arbetsmodell

Kunskapen om digitalitet och möjlig interaktivitet är generellt sett låg i kultursektorn. Inom förstudien har vi därför letat möjliga kopplingar mellan teknik och konst/kultur i en rad sektorer. Arbetet har fungerat som en sorts "retning" av fältet och "svaren" har använts i seminarier, konferenser, samarbetsprojekt inom bl.a. scenkonst, musik, offentligt rum, kulturarv, skönlitteratur, bibliotek, kulturell demokrati, slöjd, utbildning. Arbetsmodellen har inte varit traditionellt linjär, utan varje delresultat har påverkat nästa steg, och den har snarast varit iterativ²,

Undertecknad, Gunilla Kindstrand har varit verksam som projektledare på halvtid. Hans Eric Sandström har varit teknisk kompetens och samordnare inom Fiber Optic Valley, men också kvalitetsgarant och förhandlare med andra tekniska institutioner och kompetenser som involverats i arbetet.

De viktigaste redovisas nedan. Sammanfattningarna är relativt korta. Fördjupande kunskap finns i fotnoternas hänvisningar och bilagor.

Arbetet har hållit sig inom budgetramen.

Flera av de projekt som initierats under förstudien har fortsatt av egen kraft, och via externa pengar.

Varför fiber?

Under förstudiens förlopp har den samtida kulturscenen problematiserats, till exempel i Rasmus Fleischers "Det postdigitala manifestet"³ som utvecklar idén om de digitala strukturerna som resurs för samtidens längtan efter "närvaro" och som lyfter fram hur människor använde det digitala utbudet för samvaro, gemenskap, kollektiva lösningar. Rasmus Fleischer tecknar hur det postdigitala samhället, där vi som konsumenter och medborgare gallrar i överflödets terräng och gör kulturkonsumtionen till en kollektiv och gemensam handling. Han lyfter fram den deliberativa demokrati som i den digitala kulturkonsumtionen.

Diskussionen om vad som händer med det konstnärliga innehållet vid digital förmedling har däremot än så länge bara påbörjats. Hur påverkar förmedlingen budskap/upplevelse/delaktighet? På vilket sätt kan fiberoptiken och konsten utveckla varandra?

Den postdigitala tiden står också för en utmanande förskjutning i överenskomsten mellan det som tidigare kallades kulturproducent och kulturkonsument. Publiken sitter inte "på läktaren" längre, utan kräver deltagande och möjlighet till påverkan. Medborgaren har blivit medieproducent och deltar i ett allt mer komplex kommunikation.⁴

² Till skillnad från den klassiska vattenfallsmodellen där varje steg i utvecklingsprocessen endast utförs en gång byggs en iterativ utvecklingsprocess genom en serie av aktiviteter. Varje sådan serie av aktiviteter kallas för en iteration och har sina separata mål. I varje iteration tas en delmängd av lösningen fram och testas. Fördelen med en iterativ modell är att hela arbetsprocessen upprepas och utvärderas flera gånger under arbetets gång och på så vis tvingas man att ifrågasätta både sina utgångspunkter och resultat. Behovet av en iterativ utvecklingsprocess ökar med projektets komplexitet och oförutsägbarhet.

³ Det postdigitala manifestet av Rasmus Fleischer, Ink förlag, 2010. Fleischers tes är att samtidens överflöd av inspelad musik i form av mp3-filer och olika webbtjänster skapar ett allt större behov av att göra kulturkonsumtionen till en kollektiv upplevelse som äger rum på en specifik plats vid ett särskilt tillfälle. I och med detta överskrider det digitala, individuella förhållningssättet till kulturen, det som sker via dator, MP3-spelare, etc.

⁴ Se till exempel <http://www.dn.se/kultur-noje/nyheter/publiken-sitter-inte-langre-pa-laktaren-1.1066859>

Fiberoptisk kommunikation har ett antal fördelar gentemot konkurrerande teknik;

1. Praktiskt taget obegränsad bandbredd. Man kan idag överföra tusentals gånger mer information över en enda liten fibertråd, tunnare än ett hårstrå, än vad som är praktisk/teoretiskt möjligt med hjälp av all annan känd teknik, ex trådlös kommunikation eller koppartråd.
2. Informationen färdas med ljusets hastighet, dvs. fördröjningarna är minimala.
3. Extremt energieffektiv överföring, på grund av att fiberglasen är mycket rent och överför informationen med minimala förluster.
4. Glas är en mycket billig råvara, varje fibertråd är extremt tunn, idag tillverkas fiberkabel med hundratals fibertrådar i en kabel tunnare än 1 cm.

Genom sin kraftfulla bandbredd, dvs. möjlighet att utan egentlig fördröjning förmedla stora mängder digital information, ger fiberoptiken enastående möjligheter,

Under förstudien har jämförelsen och konkurrensen mellan trådlös överföring och fiber varit ett återkommande diskussionsämne. Det finns starka lobbykrafter för det trådlösa samhället, men den miljömässiga aspekten gör fiberoptik till ett överlägset alternativ.

Förstudien har utgått från det samspel mellan den kulturella och kreativa sektorn, regional/lokal utveckling och innovationsteknologi som idag anses vara en förutsättning för social och ekonomisk tillväxt och som utvecklas i till exempel EU:s senaste grönbok⁵.

Bakgrund, omvärldsläge

En övergripande och viktig utgångspunkt i förstudien har varit att de digitala infrastrukturerna gör medborgerligt engagemang, samarbete, förtroende och deltagande möjligt. Genom våra bredbandsmöjligheter skapas nya relationer, förtroende och kontakter som förändrar kulturbruket och som möjliggör ett ökat socialt kapital. Fiberoptik kan på så vis sägas bidra till en utveckling där de sociala, ekonomiska och kulturella dimensionerna är tätt sammantvinnande.

Arbetet startade i september, i en gemensam studieresa till Ars Electronica i Linz. Ars Electronica anses vara en av världens främsta mässor där frontlinjens korsbefrukning av konst och elektronik exponeras. I Linz diskuterade projektets intressenter tillsammans lämpliga ingångar för arbetet.⁶

Ur ett konstnärligt perspektiv var Ars Electronica 2009 en plats för besvikelse. Konstens kunskap och forskningspotential hade dukat under i mötet med elektronikindustrins fixering vid storslagna upplevelser. Ars Electronica blev en illustration till hur svårt det är att hitta en konstnärlig hållbarhet i mötet konstnärer och tekniker och hur frestande det kan vara att ersätta den komplexa sinnes- och erfarenhetsutvidgande konstupplevelsen med den tekniskt imponerande.

Arbetet har haft speciellt fokus på scenkonst och särskilt interaktivitet i scenkonst. På många håll i världen pågår just nu projekt som utforskar olika möjligheter som den digitala tekniken erbjuder scenens konstnärer⁷. I Sverige har den digitalt förmedlade kulturen hittills gjort sig gällande främst genom satellitsänd opera och teater. Det är framför allt Metropolitans utsändningar som skapat miljonpublik. Folkets hus och Parker, som är den förmedlande instansen i Sverige, hade 68 000

⁵ http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc/GreenPaper_creative_industries_sv.pdf

⁶ http://www.hudiksvall.se/templates/Page_____6274.aspx

⁷ En överblick över digitala experiment kring scenkonst finns på

<http://www.labforculture.org/en/moderators/lidia-varbanova/51495/68004>

besökare på sina liveutsändningar förra året. Också Kungliga Teatern, och Kungliga Dramatiska teatern har prövat tekniken med varierande framgång. Andra projekt av intresse är till exempel Vadstena-Akademien som är på väg att tillsammans med tonsättaren Peter Lång utveckla en operaföreställning direkt för nätet, där publiken ska möta verket via sina egna datorer⁸ och Kista teater som arbetar till exempel med att låta ungdomar påverka föreställningen via sina mobiler⁹.

De konstnärligt mest intressanta digitala sändningarna har kommit från National Theatre i London, bland annat Racines Fedra med Helen Mirren. En intressant utvärdering av publikens relation till föreställningarna finns på NESTA, den brittiska fonden för innovation/kultur/teknologi.¹⁰

På scenografins område har digitala projektionerna länge varit vardagsvara, också i Sverige. Den hittills mest avancerade digitala scenografen, The Box Experience, presenterades i Stockholm slutet av maj 2010¹¹. Ett privat bolag har här vidareutvecklat erfarenheter som Kungliga Tekniska Högskolan gjort i R1, en gång platsen för Sveriges första kärnreaktor, och idag är KTH:s mötesplats vetenskap och konst¹². The Box Experience gav samma insikt som Ars Electronica: Inte ens den mesta avancerade teknik kan ersätta konstnärlig kompetens.

Även om intresset för digitalitet och scenkonst är allt större har ingen hittills fördjupat sig i de rent konstnärliga konsekvenserna och möjligheterna. I den egenskapen är förstudiens workshop i Söråker en föregångare.

Workshop Söråkers Folkets hus

En på förhand given tyngdpunkt i förstudiearbetet var den workshop som genomfördes i Söråkers Folkets hus 10–15 januari 2010. Syftet var att precisera relevanta frågeställningar ur såväl konstnärlig som fiberteknisk synvinkel och att praktiskt utforska spänningsfältet mellan närvaro, budskap, betydelse, form och materia och som arbetade med dubbelriktad kommunikation, dvs. skådespelare på olika ställen i en livesituation inför publik.

Workshopen fokuserade följande frågor: Hur påverkar den digitala förmedlingen budskap/upplevelse/delaktighet? Vad händer med det dialogiska rummet? Uppstår en ny sorts konstform? Hur ska den tekniska plattformen svara mot krav på ökad konstnärlig verkshöjd? Efter arbetet gjordes en särskild dokumentation som steg för steg beskriver arbetsprocessen.¹³

Det finns en betydande konstnärlig potential och dimension att ta vara på i dubbelriktade digitala sändningar. Teaterns teckenvärld förändras omedelbart när publiken accepterar att aktörerna befinner sig på olika geografiska platser. När det virtuella rummet på ett synligt sätt tar plats på scenen intill det välkända, reella sker ett sorts erkännande av de villkor de flesta i dag lever under; dvs. i flera närvarodimensioner samtidigt. Därmed uppstår nya former av undertext. Ett "Söråker 2.0" har efterlysts hos flera inblandade. Där borde i så fall dramatiker/blivande dramatiker ta plats

⁸ Den bästa offentliga presentationen av "Jetzt" finns i Vadstena kommuns handlingar:

www.vadstena.se/.../KS%20Handlingar%202010-03-10%20ärende%2011-14.pdf

⁹ <http://www.kista.com/adimo4/%28S%28fkovbz1j12alzjs1rmc4at%29%29/site/kista/web/default.aspx?p=2321&t=h401&AspxAutoDetectCookieSupport=1>

¹⁰ http://www.nesta.org.uk/publications/reports/assets/features/beyond_live

¹¹ http://www.timingscandinavia.se/thebox/TheBox/The_Box_Experience.html

¹² http://www.r1.kth.se/mediated_spaces.php

¹³ Bifogad bilaga: Framtidens sändkultur Dokumentation av laboration på Söråkers Folkets Hus 10–15 januari 2010

för att utveckla en ny form av dramatisk text, lämplig för digital dubbelriktad kommunikation.

En annan sorts nödvändig uppföljning gäller entreprenörssidan. Distribution och utveckling av digitalsänd scenkonst kräver teknisk expertis. Idag är det ett företag som helt dominerar marknaden och därmed utvecklas inte alternativ och nytänkande i den takt som kunde vara möjligt. Här skulle en regional kartläggning av företagskompetens och en satsning från till exempel Hälsingeutbildning eller liknande, kunna ge avkastning.

Arbetet i Söråker fick en relativt god massmedial bevakning¹⁴ vilket ledde till intresse från flera kulturinstitutioner, men också från teknikföretaget Ericsson och nätoperatören Teracom.

Workshopen följdes upp i ett seminarium på Gasklockeområdet i Gävle den 27 april¹⁵, då också andra viktiga aktörer inom digitaliserad scenkonst i Sverige bjöds in: bland andra Folkets hus och parker, Dalateatern, Gävle Folkteatern. Kista teater, KTH, Teaterhögskolan och Dramatiska institutet.¹⁶ Seminariet fungerade som en sorts uppdatering där alla på ett generöst vis redovisade sina erfarenheter.

Medverkade gjorde också en av Norges främsta forskare inom området, prof. Aase Knudsen från Lillehammers Universitet. I samband med seminariet hölls en offentlig diskussion kring digital teater på Folkteatern i Gävle.

Fiber Optic Valley har under maj 2010 genomfört ytterligare en fibersändning med dubbelriktad kommunikation: Nordiska kammarorkestern och Christian Lindberg sände en livekonsert via fiber till en konferens i USA¹⁷.

Styrelserna för Dalateatern och Folkteatern i Gävleborg har träffat en överenskommelse om att tillsammans fortsätta att utforska den digitala distanssändningens konstnärliga och distributiva möjligheter.

Dalateatern försökte tillsammans med KTH göra en dubbelriktad sändning mellan Falun och Idre under maj månad, men de tekniska problemen tog överhanden.

Konst: Fibervävar på Hälsinglands museum

Flera konstnärer har varit diskussionspartner i förstudien. Merparten av den konst som intresserar sig för digitalitet är fokuserad på den tekniska profilen, medan förstudien istället försökt hitta konst som förlöser underliggande värden av kommunikation, humanism, gemenskap, estetik som ligger immanent i det digitala.

Maria Johansson, Göteborg, är en konstnär som på ett unikt sätt förmår gestalta den potential som finns i den optiska fiberns ljus- och informationsflödet¹⁸. Inom ramen för förstudien har en utställning på Hudiksvalls museum, baserad på hennes nyare verk, projekterats. Utställningen produceras och öppnas under hösten (med början 11 september 2010). Utställningen är ett samarrangemang mellan Hälsinglands

¹⁴ Se text

<http://www.sr.se/webbradio/webbradio.asp?type=broadcast&Id=2150229&BroadcastDate=&IsBlock=>

<http://www.dn.se/kultur-noje/nyheter/borjan-pa-ett-trearingt-projekt-1.1029942>

<http://www.dn.se/kultur-noje/nyheter/ny-digital-teknik-forandrar-teatern-1.1029945>

http://www.dn.se/polopoly_fs/1.1029943.1263938523!didgtalteatergraf.swf

¹⁵ Se inbjudan i bilaga 1.

¹⁶ Se deltagarlista i bilaga 2.

¹⁷ <http://fiberopticalvalley.com/blog/2010/05/25/dubbelriktad-kommunikation-med-usa-i-unik-direktsandning/>

¹⁸ <http://larscarlsson.com/sw/soundweave.html>

museum och Fiber Optic Valley och de pedagogiska visningarna har högstadie- och gymnasieungdom som målgrupp.

Utställningens största verk av Hudiksvalls kommun kommer, av allt att döma, att köpa in utställningens största verk som utsmyckning till kommunstyrelsens sammanträdesrum. Maria Johansson har i sitt arbete samarbetat framför allt med Acreo i Hudiksvall, ett forskningsbolag inom elektronik, optik och kommunikationsteknik inom Fiber Optic Valley.

I utställningen ingår också den svit dikter som Helena Granström skrivit på beställning. Några av dikterna återges först och sist i denna rapport.

Lokalt och globalt i Lindefallet

Tidigt kom Fiber Optic Valley med ett eget förslag in i förstudien: att låta en relationellt inriktad konstnär arbeta med "glokala" utgångspunkter i Lindefallet, söder om Hudiksvall. Lindefallet har 220 invånare, varav 45 under 20 år. Lindefallet hålls samman av en omvitnat stark, lokal byöverenskommelse (cirka 30 verksamma föreningar) och har samtidigt ett starkt bredband (Fiber to the home). Kombinationen av lokal kraft och globalt nätverk har givit Lindefallet stor internationell uppmärksamhet på internationella fiberteknikmässor¹⁹.

Ansvarig konstnär är Jonte Nynäs, Gävle, med tidigare erfarenhet från relationellt inriktade projekt, framför allt inom Landstinget Gävleborg. Projektet är riggat inom förstudien och kommer enligt planerna att starta tidig vår 2011 och ha ungdomar som målgrupp. Finansiärer är bland annat Landstinget Gävleborg.

Kontaktperson i Lindefallet är Olle Persson, ordförande i Lindefallets byråd, (verksam på Hudiksvalls Näringslivsaktiebolag).

Fiber och demokrati

Det fiberoptiska nervsystemet gör koppling mellan kultur och demokrati synlig och spårbar på ett nytt vis. Kreativitet och kulturellt deltagande har visat sig vara en grundläggande förutsättning när det handlar om att öka människors samhällsengagemang, och göra såväl det individuella som kollektiva livet rikare. Kultur och kreativitet hör tätt samman med utveckling av det sociala kapital som blir allt viktigare för att navigera i dagens samhälle. Det finns en ökad insikt i sambanden mellan livskvalitet, kulturellt och socialt deltagande och demokrati.

Visionen att göra Hudiksvalls kommun till ett fiberoptiskt kompetenscentrum väcktes redan i slutet av 1990-talet. Syftet var att skapa en knutpunkt för forskning och utveckling inom fiberoptik och därtill relaterade tillämpningsområden. Samtidigt påbörjades utbyggnaden av Hudiksvalls kommuns bredbandsnät. Hittills har cirka 100 miljoner kronor investerats i bredbandsnätet och ca 95% av kommunens invånare har idag tillgång till bredband, en täckning som rönt uppmärksamhet som förebild bland annat i EU-sammanhang. Parallellt har Hudiksvalls kommun sökt olika former för vidgad demokratisk dialog och medborgarinflytande. Redan 1996 inrättades en lokal direktvald partiopolitisk nämnd (Svågadalen) och därefter har medborgardialoger och medborgarråd aktiverats. Hudiksvall är också en av de fem kommuner som fått extra medel av regeringen för att utveckla den demokratiska delaktigheten, en så kallad "demokratisk testbädd".

¹⁹ Se t ex <http://www.slideshare.net/ceobroadband/ftth-conference-2009-ovum-fibre-socio-economic-benefits>

En central fråga för framtiden är hur den omfattande satsningen på digital uppkoppling kan gå i dialog med lokalpolitiken. Hur den digitala testbädden samordnas med den demokratiska? Vad behövs för att digital teknik ska möjliggöra ökat engagemang i lokal utveckling?

Under fortlöpande kontakter med Hudiksvalls kommun stod det klart att den här kopplingen inte alls var aktuell och närvarande i de politiska resonemangen. För att komma ett steg på vägen anordnades ett kunskapsseminarium för kommunledning, utvecklingsutskott och berörda aktörer under februari.²⁰ Kunskapsdagen tog sin utgångspunkt i nationell forskning, och fick en oväntad laddning genom att en öppen konflikt mellan ledande politiker och en aktiv medborgarorganisation briserat, just angående demokratisk delaktighet. Några av landets tongivande debattörer och forskare var inbjudna och på kvällen hölls också en öppen föreläsning på biblioteket. Kunskapsdagen tydliggjorde att de nationella förhoppningarna kring den digitala demokratin än så länge ligger mycket långt från den politiska verkligheten i en medelstor norrländsk kommun som Hudiksvall.

En av dem som deltog på kunskapsdagen var Max Valentin från Fabel Kommunikation. Företaget har arbetat fram ett helt nytt koncept för kulturfinansiering med utgångspunkt från så kallad crowd sourcing, dvs många människors samlade kunskap och intresse för kultur. Projektet, som kallas Crowd Culture²¹, bygger på mikrofinansiering och har bland annat syftet att öppna upp scenrummen för nya berättelser.

Crowd Culture har fått stöd från Vinnova – Var Dags IT samt från Stockholms Stads fond Innovativ kultur och var vid den här tiden på väg att konstruera en plattform för en testanvändning i Stockholm samt i en mindre kommun. Projektet erbjöds Hudiksvall, som dock avböjde. Flera andra mindre kommuner har sedan dess visat sig intresserade av att på detta vis vitalisera och demokratisera kulturen och dess finansiering.

Bibliotek och digitalitet

Den mötesplats i Hudiksvall som tydligast välkomnar människor i olika åldrar och med olika kulturell bakgrund är biblioteket. Huvudbiblioteket blev en viktig samarbetspartner under förstudien. Där fanns redan en stor medvetenhet om hur digital kommunikation förändrat våra vanor, uttrycksätt och fritidsaktiviteter och inte minst påverkat organisationsformer och skapat en ny sorts ideell delaktighet som föreningarna idag inte förmår organisera.

En utgångspunkt för arbetet var att hitta ett sätt att bryta det individualistiska, ensamma och anonyma i användandet av bibliotekets datorer och istället uppmuntra till diskussion, öppenhet, och social kapitalbildning kring de digitala resurserna. Ett sätt att närma sig problemet blev att arbeta medvetet med så kallad smartboard, dvs en digital, interaktiv skrivtavla. Smartboarden fungerar dels som en port mot en näst intill oändlig kunskapsbank på internet, dels som ett stöd för en ny sorts studiecirkel, föreläsningsverksamhet, språkcafé, demokratiarbete etc, där det lokala tar plats i ett större sammanhang.

Under förstudietiden förbereddes en struktur med digitala guider. Referensperson var bland annat Therese Metz, projektledare för Region Gävleborgs arbete med att öka ungas inflytande i regionala som lokala planerings- och beslutsprocesser.

²⁰ Se inbjudan till kunskapsdag i bilaga 3.

²¹ <http://crowdculture.se/>

Bibliotekets engagemang går vidare genom bland annat en ansökan till Allmänna arvsfonden om en ungdomarnas deltagande i demokrati och offentligt samtal via biblioteket. Under hösten arrangerar Stiftelsen framtidens kultur ett särskilt seminarium kring framtidens bibliotek med utgångspunkt från arbetet med digitalitet i Hudiksvall.

Kulturarvet

Ett intressant område för förstudien har varit kulturarvsfrågorna. Att förmedla och utveckla umgängen med kulturarvet via ny teknologi är ett av kulturdepartementet prioriterat fält, men det finns många psykologiska trösklar på det regionala och lokala planet. Under förstudien har flera diskussioner med enskilda aktörer, utredare, politiker, tjänstemän ägt rum. Det finns förstås en kraftfull potential i Gävleborgs län, som byggt så stor del av sin ekonomiska utveckling på tekniska innovationer inom järn och skogsindustrin. Inom regionen ligger också flera stora industriminnen öde, väntande på att få sina sociala och mentala (mot)historier uppväckta och utmanade.

En stor inspiration var erfarenheterna från Haus der Geschichte i Linz där ett 40-tal konstnärer arbetat med att i olika rum kommunicera de relationer och smärt-punkter som Österrikes, Linz och husets historia hyste.²² Haus de Geschichte har arbetat fram ett sätt att kommunicera historiens komplexiteter via teknik där fiber-optiken, via sin smidighet och stora kapacitet, skulle kunna vara grunden också för en utveckling av det österrikiska konceptet.

Ett projekt kring textilt kulturarv och digital teknologi har påbörjat tillsammans med Hälsinglands museum. Museet har under förstudieperioden sökt och fått pengar från myndigheten Nämnden för Hemslöjdsfrågor för att undersöka hur man med optisk fiber kan utveckla konstnärliga värden i det textila kulturarvet.

Fiberteknik och textil har idag sitt centrum i Borås, men där har man framför allt koncentrerat sig på "smarta textiler". Hälsinglands museums utgångspunkt är istället att lyfta de gamla vävteknikerna med hjälp av ljusfiber.

Innovativa möten: praktikring

Idag innehåller den kulturpolitiska retoriken många förhoppningar om konstnärernas och kulturarbetarnas roll i de nya innovationssystemen. Den kreativa kulturskaparen ska ge en dynamisk utmaning till ingenjören och vetenskapsmannen.²³

I dag finns ett djupt kunskapsglapp mellan den fiberoptiska världen och konst/kulturvärlden. Därmed infinner sig inte den dynamik och innovationspotential som politiken hyser förhoppningar om. Ett sätt att minska kunskapsglappet är förstås att låta ett antal konstnärer möta den företagsvärld som är knuten till fiberoptiken. Idén om en "praktikring", där en mindre grupp konstnärer och kulturarbetare ska få möta och lära känna och en avancerad digital teknik inom FOV utformades i samråd med Region Gävleborg (kulturella och kreativa näringar), Fiber Optic Valley och Kultur AF, som menade att idén passade väl in i den nya satsningen på kreativa näringar. Praktikringen var tänkt att ge en exklusiv kompetens till kulturarbetargruppen, samt vara innovationsfrämjande eftersom ingenjörer/konstnärer i avgränsade frågeställningar ska ha möjlighet att mötas på lika villkor.

Gruppen skulle bestå av fem, max sju konstnärer/kulturarbetare (bildkonstnärer, designers, journalister m fl.) Projektledaren, eller motsvarande, skulle ansvara för för-

²² http://www.linz09.at/de/projekt-2205346/haus_der_geschichten.html

²³ Independent Voice March 2009

beredelserna av företagsplatserna. Projektet var tänkt att inledas med speed-dating. Praktiktiden planerades innehålla arbete på företagen, omväxlande med arbete hemma, samt gemensamma seminarier för kunskapsutbyte. Varje position skulle rymma minst en fördjupningsuppgift. Praktikringen skulle avslutas med ett showroom av erfarenheter.

Idén skrevs ursprungligen fram och avpassades för Fiber Optic Valley i Hudiksvall. Av flera anledningar visade det sig omöjligt att realisera idén i Fiber Optic Valleys kontaktnät. Företagen var för få och hade inte den täta relation till FOV som idén förutsatte. För att initiera en praktikring skulle minst ett års framförhållning behövas. På inrådan av Charlotta Netsman, projektledare inom Region Gävleborg, kontaktades motsvarande företagskluster i södra delen av regionen, Future Position X, som har geografisk informationsteknik som profil. FPX har redan genomfört flera uppmärksammade konstnärssamarbeten och såg snabbt potentialen i Kultur AF:s engagemang.

I skrivande stund ligger initiativet hos Steven Kautzky Andersson på Future Position X.

Flera försök till konkreta kopplingar mellan fiberoptisk teknik och enskilda kultur-entreprenörer har också gjorts, men blev kvar på diskussionsstadiet. Småföretagare har ofta en hårt in-tecknad agenda och behöver längre framförhållning, och garanterad ekonomisk ersättning, för att våga pröva nya vägar. Ett intressant spår är den potential som finns i fiberoptisk belysning. Flera museer, både regionala och nationella, har efterlyst bättre kunskap om fiberoptikens möjligheter inom utställningsverksamheten, eftersom fiber inte bara är energisnål, utan också alstrar mindre värme och (sannolikt) kräver mindre underhåll än LED. Idag är dock LED-industrin en stark lobbyist och fiber förekommer knappast som alternativ. Det Gävlebaserade företaget Ljusdesign, en av Sveriges mest välrenommerade företag inom musei/teaterbranschen, har ett stort fiberkunnande och tillverkar också egna armaturer. Att hitta samverkansspår mellan dem och Acreo Fiberlab och Vinnova kan ha möjligheter att leda till både innovation och tillverkning.

Det offentliga rummet

Det finns ett starkt behov av att inom Fiber Optic Valleys geografiska område öppet kommunicera det digitala samhällets möjligheter (se ovan om kopplingen demokrati – kultur – digital infrastruktur). Inte minst behöver fiberoptiken ta plats i stadsrummet för att ge nya platsvärden och skapa tillhörighet. Inte minst är detta viktigt i en region som Gävleborg, där så mycket av identiteter och profiler säkras upp bakåt i tiden, mot 1700- och 1800-talet. Där skulle Fiber Optic Valleys kunna ge en ökad komplexitet.

Max Valentin, Fabel AB, har tillsammans med forskningsinstitutet SICS tagit fram en modell för kommunicerande skulpturer i betong med integrerad fiberoptik. Han föreslog ett trepartssamarbete mellan Hudiksvall, Zadar (Kroatien) och Berlin där platserna skulle bindas samman via skulpturer. Det fanns intresse från Fiber Optic Valley att bereda plats för utvecklingsarbetet i det nya Fiber Optic Valley Labs²⁴ i Hudiksvall och flera möten mellan Max Valentin och fibertekniker ägde rum. Internationellt väckte förslaget stort intresse, inte minst i Zadar. Den kroatiska staden har gjort sig känd för en konstnärligt medveten användning av tekniskt avancerad

²⁴ <http://fiber opticvalley.com/forskning-utveckling/labs/>

kommunikativ konst på offentliga platser, vilket idag drar stora turistskaror, framför allt ungdomar, till Zadar.

Hudiksvall har ännu inte kommit fram till någon form av avsiktsförklaring.

Framtiden

I dialogen med den omvärld som finns kring FOV kan man känna en outtalad förväntan på att fibertekniken tydligare ska kommunicera kompetens och resultat.

Däremot återkommer samma erfarenhet inom detta projekt som inom andra FOV-projekt: det är svårt att finna en mottagare i hemkommunen Hudiksvall, som har byggt merparten av sina beslutsstrukturer, sina självbilder och sin idé om framtiden på ett vis som i dagsläget inte relaterar till ett digitalt samhälle.

Störst lokalt engagemang och beredskap att möta upp frågeställningar med egen erfarenhet har visat sig finnas i Sundsvall, där Mittuniversitetet, Scenkonstbolaget, Sundsvalls kommun m fl agerar.

Förstudien stödjer uppfattningen att det framför allt på regional nivå finns omfattande profileringsvinster att göra på den fiberoptiska kompetensen och att kultursektorn är en utmärkt förmedlare och förädlare av dessa värden.

I och med samverkansutredningens²⁵ förslag till ny kulturpolitik, där det regionala inflytande över statliga kulturpengar ökar, har behovet av regional profilering redan ökat markant.

De framtida nya storregionerna kommer också att leda till en fokusering på distributionen av regionala kulturresurser. En avgörande frågeställning blir då relationen till medborgaren/avnämaren/skattebetalaren. Envägskommunikation – eller interaktivitet? Kulturkonsument – eller deltagande medborgare?

Det fiberoptiska nätet kan komma att avgöra svaret.

Den skarpa frågan i arbetet har varit huruvida det finns anledning och möjligheter att inrätta en treårig konstnärlig testbädd inom FOV:s ramar.

En testbädd, eller annan slags nodfunktion, är viktig och nödvändig för att konstnärer och kulturella och kreativa näringarna ska ha en möjlighet att utveckla och navigera i dessa snabbt expanderande möjligheter. I dag är kunskapen i området spridd över Sverige, det finns ingen som har ambitionen att överblicka utvecklingen i krysspunkten kultur/digitalitet. En nod bör också ge akt på de entreprenörsidéer som successivt tar form i det här fältet, varav några nämnts ovan.

Ansvar för noden bör dock inte vila på FOV. FOV arbetar efter Tillväxtverkets riktlinjer och av detta följer ett tillväxtperspektiv som är alltför snävt för den kulturella och kreativa sektorns behov och utgångspunkter. Vidare är FOV idag en slimmad organisation, där alla administrativa resurser är hårt intecknade. En mer realistisk väg är att bidra till att stabilisera den nod/centrumbildning som är under utarbetande i Stockholm och ansluta FOV till den. På så vis kan man de närmaste åren påverka och underhålla det nätverk av intresserade institutioner och aktörer (Riksteatern, Folkeatern i Gävle, Dalateatern, Scenkonstbolaget, Scenskolan, DI, KTH, Fiber Optic Valley, Future Position X m fl) som fått en något fastare form i och med förstudien.

Ett av uppdragen i förstudien var att försöka växla upp delar av finansieringen gentemot mot Tillväxtverket/ERUF. I samarbete med Olle Persson på Hudiksvalls Näringslivsaktiebolag förbereddes en ansökan inom Åtgärd 1.2 Entreprenörskap, medan Ulrika Nilsson på konsultfirman ThinkDo engagerade sig i nästa steg, som

²⁵ <http://www.sweden.gov.se/sb/d/12613/a/140055>

var direktkontakt med Bryssel för att hitta kontaktytor gentemot den framtida EU-politiken kring innovation och kultur.

Cirka 600 000 kronor ur förstudiens medel visade sig gå att använda som motprestation för ansökan, med deadline 28 december 2009. I början av december utfärdade dock Fiber Optic Valley utfärdade ett generellt projektstopp på grund av tillfällig likviditetsbrist och arbetet med en fortsättningsansökan lades ner.

Ett delvis nytt läge infanns sig när EU-kommissionen i maj publicerade sin digitala agenda²⁶. Agendan lyfter bland annat fram behovet av forskning och utveckling, större digital kompetens och digitala färdigheter, Kultursektorn nämns särskilt i relation till upphovsrättsfrågorna, men ingår i flera andra punktområden. Med stor sannolikhet kommer den digitala agendan att få ett genomslag i nästas programperiod 2014–2020. Det finns alltså all anledning för intressenterna att hålla kvar ett fokus på kulturen och fiberoptikens utveckling de närmaste åren, och under 2013 börja förbereda en större ansökan. Strategin till dess borde vara ett deltagande i den dialog, de nätverk och eventuella plattformar som kommer att utformas kring den digitala agendan det närmaste året. Ansvarig kommissionär är Neelie Kroes (med Lorena Boix Alonso som handläggare för digitala frågor). Hos svenska kommissionären Cecilia Malmström ansvarar Erik Windmar för arbetet med den digitala agendan.²⁷

Fiberoptiken är ett gigantiskt forskningsområde, vars aktörer organiserar sig på ett vis som sällan överensstämmer med kultursektorns.

Att hävda att förstudien genomlyst alla till buds stående möjligheter till korsbefruktningar vore direkt hybris, däremot hoppas jag att några potenta områden lokaliserats.

Trots tillkortakommanden, språkliga förbistringar och ibland bristande resurser har det varit en djupt fascinerande resa in i ett landskap som vi alla är på väg in i.

På ett kongenialt vis uttrycker Helena Granströms nyskrivna dikt grundtonen i en sådan insikt.

*Med ljuset är det som med allting annat:
det tvekar inför övergångar, skräms av gränsen mellan tätt och glest
Också ljuset viker av från vägen när det stöter på ett hinder;
ljuset, liksom allting annat, böjer sig för verklighet,*

*Det är av detta skäl som ljuset stannar i sin ledning
och följer den till dess att bördan av information har nått sitt mål,
på grund av detta som det håller tag om ettorna och nollorna
samtidigt som det kastar sig mot väggarna av glas*

*I rädsla för att brytas reflekteras strålarna mot insidan av ytan
Med ljuset är det som med allting annat:
det kan bara fångas av sin egen ovilja att fly.*

²⁶ http://ec.europa.eu/sverige/news/topics/business/news_date_821_sv.htm

²⁷ Kontaktuppgifter finns på http://ec.europa.eu/commission_barroso/kroes/cabinet_sv.html respektive http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/malmstrom/myteam/default_sv.htm

Bilaga 1

Inbjudan

Dag: Tisdagen den 27 april 2010

Tid: Kl. 10.00–16.00

Plats: Retorten, Gasklockeområdet i Gävle

INBJUDAN

Välkommen till ett seminarium om erfarenheter och framtidsutsikter för distanssänd scenkonst.

Sedan några år tillbaka förmedlas digitala direktsändningar från Metropolitan, Operan, Dramaten till utvalda biografer och Folkets hus. Ännu har dock de nya förmedlingsformerna inte fått någon egentlig konstnärlig konsekvens och utveckling.

Den senaste tiden har flera aktörer engagerat sig för att på olika vis utveckla detta nya scenkonstområde. Hit hör Riksteatern, Dalateatern, Kista teater, Folkteatern i Gävleborg m fl. De har arbetat med stöd av framför allt KTH, Mittuniversitet, Fiber Optic Valley, Region Gävleborg, Stiftelsen Folkets Hubb och Stiftelsen Framtidens Kultur. Engagemanget har såväl konstnärliga, som tekniska och kulturpolitiska utgångspunkter.

Vi ser det här seminariet som en möjlighet att för första gången utbyta erfarenheter och diskutera möjliga framtida utvecklingsspår.

Seminariet hålls i Retorten på Gasklockeområdet, transporter till och från centralen arrangeras, vänligen meddela dina restider för samordning.

Program:

10.15 Kaffe och smörgås, introduktion till dagen, *Gunilla Kindstrand*

10.30 Fiberoptik, en genomgång av de tekniska förutsättningarna.

Hans Eric Sandström, Fiber Optic Valley och Mats Erixon, KTH

10.45 Presentation. Dalateatern kommer under maj att genomföra en dialogisk distanssändning Falun-Idre-Vansbro av sin uppsättning "Den goda människan från Sezuan" i regi av Kajsa Isaksson.

Mats Höjjer, producent Dalateatern och Mats Erixon, KTH

11.05 Presentation. Riksteatern har ansvarat för en workshop som inriktat sig på sändkonstens konstnärliga möjligheter.

Gunilla Kindstrand, projektledare

Hedvig Claesson, regissör, Cecilia Nilsson skådespelare

11.30 Presentation. Kista Teater och utbildningssamarbetet med Stockholms Universitet och dom konstnärliga högskolorna-Centrum för gestaltning.

Rebecca Forsberg, konstnärlig ledare för Kista teater

11.50 *Aase Schibsted Knudsen, Faculty of Television Production and Film Studies, Lillehammer University College*

12.10 *Digitala Hus, Gunno Sandahl, Folkets Hus och Parker*

12.30 Lunch och rundvandring på Gasklockeområdet

13.15 Sammanfattning, *Gunilla Kindstrand*

13.45 Diskussionsarbete i grupper

14.45 –15.45 Gemensam diskussion

15.45 Transporter till centralen

Folkteatern i Gävleborg bjuder på lunch och vi är tacksamma om ni bekräftar ert deltagande till Gun Nyberg på tel 026 54 65 05 eller e-post gnyb@gavlefolkteater.se

Med vänlig hälsning **Marcus Hellsten** Kommunikationsstrateg

E-post: mhel@gavlefolkteater.se Tfn: +46 26-54 65 16 Sms: +46 70-233 76 72

Bilaga 2

Bokningslista för seminarium om erfarenheter och framtidsutsikter för dialogisk sändkonst/distanssänd teater. Datum & tid: Tisdag 27 april kl. 10.00–16.00.

Per O Andersson	<i>Director, Ericsson Group Function Strategy</i>	per.o.andersson@ericsson.com	1
Hedvig Claesson	<i>Regissör</i>	hedvigclaesson@hotmail.com	2
Carla Sundström	<i>Folkteaterns styrelse</i>	carlaflute@yahoo.com	3
Ingegerd Bredberg	<i>Folkteaterns styrelse</i>	i.bredberg@gavle.to	4
Rebecca Forsberg	<i>Konstnärlig ledare, Kista Teater</i>	rebecca.forsberg@kistateater.se	5
Willmar Sauter	<i>Professor Teatervetenskap, Stockholms Universitet</i>	Willmar.Sauter@teater.su.se.	6
Nils Gärdegård	<i>Sundsvalls Kommun</i>	nils.gardegard@sundsvall.se	7
Helene Swenne	<i>Bibliotekschef, Hudiksvall</i>	helene.swenne@hudiksvall.se	8
Birgitta Persson	<i>Framtidens Kultur</i>	birgitta.persson@framtidenskultur.se	9
Steven Kautsky Andersson	<i>Projektledare Future Position X</i>	steven@fpx.se	10
Marie Jeanette Magnusson	<i>Folkteaterns styrelse</i>	maria_magnusson_@hotmail.com	11
Johanna Runarsson	<i>Projekt Future Position X</i>	johanna@fpx.se	12
Kurt Nylander	<i>Folkteatern i Gävleborg</i>	knyl@gavlefolkteater.se	13
Agneta Örtegren Ekenblad	<i>Länsteaterföreningen / Riksteatern i Gävleborg</i>	agneta.ortegren-ekenblad@riksteatern.se	14
Kajsa Isakson	<i>Regissör</i>	kajsa.isakson@gmail.com	15
Mats Erixon	<i>KTH – CSC, AMT – avancerad medieteknologi</i>	mex@kth.se	16
Aase Schibsted Knudsen	<i>Prof. Dr. Techn. Lillehammer University College</i>	aase.knudsen@hil.no	17
Gunno Sandahl	<i>Folkets Hus och Parker</i>	Gunno.Sandahl@fhp.nu	18
Cecilia Nilsson	<i>Skådespelare</i>	cecilianilssonactr@hotmail.com	19
Hans Eric Sandström	<i>Fibertekniskt ansvarig Fiber Optic Valley</i>	xinhes@gmail.com	20
Mats Höjer	<i>Producent, Dalateatern</i>	mats.hojer@dalateatern.se	21
Håkan Öman	<i>Teknisk chef, Dalateatern</i>	hakan.oman@dalateatern.se	22
Gun Sundman	<i>Folkteaterns styrelse</i>	gun.sundman@sandviken.se	24
Claus Popp Larsen	<i>Senior Project Manager, Acreo AB, Home @ Access Networks Netlab</i>	claus.popp.larsen@acreo.se	25
Birgitta Englin	<i>VD, Riksteatern</i>	birgitta.englin@riksteatern.se	26
Robert Lann	<i>IT-arkitekt, Riksteatern</i>	robert.lann@riksteatern.se	27
Michael Holgersson	<i>Riksteatern</i>	michael.holgersson@riksteatern.se	28
Mia Larsson	<i>Riksteatern</i>	mia.larsson@riksteatern.se	29
Gunilla Kindstrand	<i>Projektledare/dramaturg</i>	gkin@gavlefolkteater.se	30
Anna Andersson	<i>Skådespelare, Folkteatern i Gävleborg</i>	aand@gavlefolkteater.se	31
Wåge Berggren	<i>Snickare, Folkteatern i Gävleborg</i>	wberg@gavlefolkteater.se	32
Michael Cocke	<i>Konstnärlig ledare, Folkteatern i Gävleborg</i>	mcoc@gavlefolkteater.se	33
Marcus Hellsten	<i>Kommunikationsstrateg, Folkteatern i Gävleborg</i>	mhel@gavlefolkteater.se	34
Per Holm	<i>Dramaturg, Folkteatern i Gävleborg</i>	phol@gavlefolkteater.se	35
Björn Johansson	<i>Skådespelare, Folkteatern i Gävleborg</i>	bjoh@gavlefolkteater.se	36
Arabella Lyons	<i>Skådespelare, Folkteatern i Gävleborg</i>	alyp@gavlefolkteater.se	37
Reine Lööf	<i>Projektledare, Folkteatern i Gävleborg</i>	rloo@gavlefolkteater.se	38
Ingvar Mikander	<i>Belysningsmästare, Folkteatern i Gävleborg</i>	imik@gavlefolkteater.se	39
Gun Nyberg	<i>Marknadsförare, Folkteatern i Gävleborg</i>	gnyb@gavlefolkteater.se	40
Martin Pareto	<i>Skådespelare, Folkteatern i Gävleborg</i>	mpar@gavlefolkteater.se	41
Anna Sörell	<i>Snickare, Folkteatern i Gävleborg</i>	asor@gavlefolkteater.se	42
Bai Tao	<i>Skådespelare, Folkteatern i Gävleborg</i>	btao@gavlefolkteater.se	43
Niklas Wiberg	<i>Verkstadschef, Folkteatern i Gävleborg</i>	nwib@gavlefolkteater.se	44
Alexandra Zetterberg	<i>Skådespelare, Folkteatern i Gävleborg</i>	azet@gavlefolkteater.se	45
Anton Hedblad	<i>Student KTH</i>	ahedblad@kth.se	46
Anita Svantesson	<i>Lärare Torsbergsgymnasiet Bollnäs</i>	anita.svantesson@telia.com	47
Thomas Lothström	<i>Filmare, Kilafors</i>	lothstrom@mac.com	48
Mats Almström	<i>Verksamhetsutvecklare Fritidsgården Legenden</i>	mats.almstrom@gmail.com	49
David Henning	<i>Fritidsgården Legenden</i>	davhenn@yahoo.se	50

Bilaga 3

Inbjudan till kunskapsdag

Välkommen till en kunskapsdag kring framtida möjligheter att nyttja Hudiksvalls fibersatsning för kultur och demokrati

Plats: Biblioteket, plan 4, kommunledningskontoret, Guldsmeden, Hudiksvall

Tid: Onsdag den 10 feb kl 10.00 till cirka 16.00

Hur kan det utbyggda bredbandsnätet i Hudiksvall användas för att öka delaktigheten i det demokratiska samtalet och i kulturlivet i vid mening?

Kunskapsdagen består av mindre föredrag och diskussioner och sker inom ramen för den förstudie som just nu pågår inom Fiber Optic Valley och som syftar till att pröva nya sätt att använda fiberoptiska resurser för kultur- och demokratiutveckling.

Kunskapsdagen ansluter till huvudbibliotekets satsning på att skapa en digital mötesplats som syftar till att öka medborgaraktivitet och delaktighet vad gäller lokal politik.

Medverkande bl a :

Lars Ilshammar, historiker med forskningsinriktning på informationsteknik och politik

Nils Hertting, statsvetare vid Uppsala Universitet med fokus på lokala demokratiprocesser i Sverige

Max Valentin, Fabel Kommunikation, Stockholm,

Kristina Mickelsson, kommunstrateg

Hans Gyllow, demokratiutvecklare, Hudiksvalls kommun.

Per O Andersson, utvecklingsstrateg, Ericsson

Helene Swenne, bibliotekschef Hudiksvall

Joar Ekenstaf, Bromangymnasiet, Hudiksvall

Lars Håkan Persson, Komvux,

Ingmar Höglund, Fiber Optic Valley

Charlotta Netsman, Region Gävleborg

Kjell Åke Hamrén, projekt Kulturbanken Hudiksvall

Gunilla Kindstrand, projektledare Fiber Optic Valley

samt kommunal- och oppositionsråd och kommunstyrelsens utvecklingsutskott i Hudiksvall

Visionen att göra Hudiksvalls kommun till ett fiberoptiskt kompetenscentrum väcktes redan i slutet av 1990-talet. Syftet var att skapa en knutpunkt för forskning och utveckling inom fiberoptik och därtill relaterade tillämpningsområden.

Samtidigt påbörjades utbyggnaden av Hudiksvalls kommuns bredbandsnät. Hittills har cirka 100 miljoner kronor investerats i bredbandsnätet och ca 95% av kommunens invånare har idag tillgång till bredband, en täckning som rönt uppmärksamhet som förebild bland annat i EU-sammanhang.

Parallellt har Hudiksvalls kommun sökt olika former för vidgad demokratisk dialog och medborgarinflytande. Redan 1996 inrättades en lokal direktvald partiopolitisk nämnd (Svågadalen) och därefter har medborgardialoger och medborgarråd aktiverats. Hudiksvall är också en av de fem kommuner som fått extra medel av regeringen för att utveckla den demokratiska delaktigheten, en så kallad "demokratisk testbädd".

En central fråga för framtiden är hur den omfattande satsningen på digital uppkoppling kan gå i dialog med lokalpolitiken. Hur kan den digitala testbädden samordnas med den demokratiska? Hur möjliggör digital teknik ökat engagemang i lokal utveckling?

Kreativitet och kulturellt deltagande har visat sig vara en grundläggande förutsättning när det handlar om att öka människors samhällsengagemang, och göra såväl det individuella som kollektiva livet rikare. Kultur och kreativitet hör tätt samman med utveckling av det sociala kapital som blir allt viktigare för att navigera i dagens samhälle. Det finns en ökad insikt i sambanden mellan livskvalitet, kulturellt och socialt deltagande och demokrati.

Kunskapsdagen följs upp med ett offentligt föredrag med diskussion kl 19.00 samma kväll på Huvudbiblioteket, Hudiksvall.

Varmt välkomna!

Gunilla Kindstrand, projektledare Fiber Optic Valley, tel 070 6642324

Hans Gyllow, demokratiutvecklare, Hudiksvall tel 0650 19000

Kristina Mickelsson, kommunstrateg, Hudiksvall tel 0650 19000